

Euroopan unionin virallinen lehti

C 333

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

60. vuosikerta

5. lokakuuta 2017

Sisältö

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Euroopan komissio

2017/C 333/01	Euron kurssi	1
2017/C 333/02	Kilpailunrajoituksia ja määrävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean kokouksessaan 19. kesäkuuta 2017 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa AT.40013 – Valaistusjärjestelmät – Esittelijä: Unkari	2
2017/C 333/03	Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus – AT.40013 – Valaistusjärjestelmät	3
2017/C 333/04	Tiivistelmä komission päätöksestä, annettu 21. kesäkuuta 2017, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia AT.40013 – Valaistusjärjestelmät) (tiedoksiannettu numerolla C(2017) 4100)	4

Tilintarkastustuomioistuin

2017/C 333/05	Erityiskertomus nro 13/2017 – ”Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmä: toteutuuko poliittinen päätös koskaan käytännössä?”	7

EUROOPAN TALOUSALUEESEEN LIITTYVÄT TIEDOTTEET

EFTAn valvontaviranomainen

2017/C 333/06	Valtiontuki – päätös olla vastustamatta tukea	8

FI

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

EUROOPAN KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾

4. lokakuuta 2017

(2017/C 333/01)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi
USD Yhdysvaltain dollaria	1,1787	CAD Kanadan dollaria	1,4678
JPY Japanin jeniä	132,47	HKD Hongkongin dollaria	9,2007
DKK Tanskan kruunua	7,4427	NZD Uuden-Seelannin dollaria	1,6403
GBP Englannin punttaa	0,88768	SGD Singaporen dollaria	1,6023
SEK Ruotsin kruunua	9,5425	KRW Etelä-Korean wonia	1 342,67
CHF Sveitsin frangia	1,1456	ZAR Etelä-Afrikan randia	15,9832
ISK Islannin kruunua		CNY Kiinan juan renminbiä	7,8163
NOK Norjan kruunua	9,3533	HRK Kroatian kunaa	7,5051
BGN Bulgarian leviä	1,9558	IDR Indonesian rupiaa	15 857,61
CZK Tšekin korunaa	25,886	MYR Malesian ringgitiä	4,9830
HUF Unkarin forinttia	311,20	PHP Filippiinien pesoa	60,071
PLN Puolan zlotya	4,2971	RUB Venäjän ruplaa	67,8176
RON Romanian leuta	4,5808	THB Thaimaan bahtia	39,274
TRY Turkin liiraa	4,2016	BRL Brasilian realia	3,6929
AUD Australian dollaria	1,4986	MXN Meksikon pesoa	21,3870
		INR Intian rupiaa	76,6410

⁽¹⁾ Lähde: Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean kokouksessaan 19. kesäkuuta 2017 antama lausunto päätösluonnoksesta asiassa AT.40013 – Valaistusjärjestelmät

Esittelijä: Unkari

(2017/C 333/02)

1. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä komission kanssa siitä, että päätösluonnoksessa tarkoitettussa kilpailunvastaisessa toiminnassa on kyse SEUT-sopimuksen 101 artiklassa ja ETA-sopimuksen 53 artiklassa tarkoitettusta yritysten välisestä sopimuksesta ja/tai yhdenmukaistetusta menettelytavasta.
2. Neuvoa-antava komitea yhtyy päätösluonnoksessa esitettyyn komission arvioon sopimuksen ja/tai yhdenmukaistetun menettelytavan tuote- ja maantieteellisistä markkinoista.
3. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä komission kanssa siitä, että yritykset, joita päätösluonnos koskee, ovat osallistuneet SEUT-sopimuksen 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan yhtenä kokonaisuutena pidettävään jatkettuun rikkomiseen.
4. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että sopimuksen ja/tai yhdenmukaistetun menettelytavan tavoitteena on ollut SEUT-sopimuksen 101 artiklassa ja ETA-sopimuksen 53 artiklassa tarkoitettu kilpailun rajoittaminen.
5. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että sopimus ja/tai yhdenmukaistettu menettelytapa on voinut vaikuttaa tuntuvasti EU:n jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
6. Neuvoa-antava komitea yhtyy komission arvioon rikkomisen kestosta.
7. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä yrityksistä, joille päätösluonnos osoitetaan.
8. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että yrityksille, joille päätösluonnos on osoitettu, olisi määrättävä sakko.
9. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä asetuksen (EY) N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennasta vuonna 2006 annettujen suuntaviivojen soveltamisesta.
10. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä sakkojen perusmääristä.
11. Neuvoa-antava komitea on samaa mieltä keston määrittämisestä sakkojen laskemista varten.
12. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, ettei asiaan liity raskauttavia eikä lieventäviä seikkoja.
13. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä sakkojen lieventämisestä sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon perusteella.
14. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä sakkojen lieventämisestä sovintomenettelystä vuonna 2008 annetun tiedonannon perusteella.
15. Neuvoa-antava komitea on komission kanssa samaa mieltä sakkojen lopullisista määristä.
16. Neuvoa-antava komitea suosittelee lausuntonsa julkaisemista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus ⁽¹⁾**AT.40013 – Valaistusjärjestelmät**

(2017/C 333/03)

Komissio käynnisti 18. toukokuuta 2016 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 ⁽²⁾ 11 artiklan 6 kohdan ja komission asetuksen (EY) N:o 773/2004 ⁽³⁾ 2 artiklan 1 kohdan mukaisen menettelyn, joka koski yrityksiä Valeo ⁽⁴⁾, Automotive Lighting ⁽⁵⁾ ja Hella ⁽⁶⁾ (yhdessä 'osapuolet').

Asetuksen (EY) N:o 773/2004 10 a artiklan 2 kohdan mukaisten sovintoon tähtäävien keskustelujen ⁽⁷⁾ ja sovintoehdotusten ⁽⁸⁾ jälkeen komissio antoi väitetiedoksiannon 10. toukokuuta 2017. Väitetiedoksiannon mukaan osapuolet ovat osallistuneet Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 53 artiklan rikkomiseen, joka koostui kilpailua rajoittavasta yhteydenpidosta Euroopan talousalueella moottoriajoneuvojen valaistusjärjestelmien hinnoittelun ja eräiden muiden kaupankäynnin ehtojen osalta heinäkuun 2004 ja lokakuun 2007 välisenä aikana ⁽⁹⁾. Osapuolet vahvistivat väitetiedoksiantoon antamissaan vastauksissa, että sen sisältö vastasi niiden tekemiä sovintoehdotuksia ja että ne olivat edelleen sitoutuneet sovintomenettelyyn.

Olen tutkinut päätöksen 2011/695/EU 16 artiklan mukaisesti, käsitelläänkö päätösluonnoksessa ainoastaan sellaisia väitteitä, joista osapuolille on annettu mahdollisuus esittää näkemyksensä. Katson, että asia on näin.

Edellä esitetyn perusteella ja ottaen huomioon, että osapuolet eivät ole esittäneet minulle minkäänlaisia pyyntöjä tai valituksia ⁽¹⁰⁾, katson, että kaikkien osapuolten menettelyllisten oikeuksien tosiasiallista toteutumista on kunnioitettu tässä asiassa.

Bryssel 20. kesäkuuta 2017

Wouter WILS

⁽¹⁾ Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan tehtävästä ja toimivaltuuksista tietyissä kilpailuasioita koskeissa menettelyissä 13 päivänä lokakuuta 2011 annetun Euroopan komission puheenjohtajan päätöksen 2011/695/EU 16 ja 17 artiklan mukaisesti (EUVL L 275, 20.10.2011, s. 29).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2003, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta (EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1).

⁽³⁾ Komission asetus (EY) N:o 773/2004, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2004, EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisten komission menettelyjen kulusta (EUVL L 123, 27.4.2004, s. 18).

⁽⁴⁾ Valeo SA, Valeo Service SAS ja Valeo Vision SAS.

⁽⁵⁾ Magneti Marelli SpA ja Automotive Lighting Reutlingen GmbH.

⁽⁶⁾ Hella KGaA Hueck & Co.

⁽⁷⁾ Sovintoneuvottelut käytiin kesäkuun 2016 ja huhtikuun 2017 välisenä aikana.

⁽⁸⁾ Osapuolet esittivät viralliset sovintopyyntönsä [...].

⁽⁹⁾ Valeon ja Automotive Lightingin osalta rikkomisen alkoi 7. heinäkuuta 2004 ja Hellan osalta 1. tammikuuta 2006. Rikkomisen päättyi kaikkien osapuolten osalta 25. lokakuuta 2007.

⁽¹⁰⁾ Päätöksen 2011/695/EU 15 artiklan 2 kohdan mukaan kartelleja koskeissa asioissa menettelyn osapuolet, jotka aloittavat sovintoon tähtäävät neuvottelut asetuksen (EY) N:o 773/2004 10 a artiklan mukaisesti, voivat saattaa asian kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan tutkittavaksi missä tahansa sovintomenettelyn vaiheessa varmistaakseen menettelyllisten oikeuksiensa tosiasiallisen toteutumisen. Ks. myös sovintomenettelyn toteuttamisesta neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 7 ja 23 artiklan mukaisten päätösten tekemiseksi kartelliasioissa annetun komission tiedonannon 2008/C 167/01 18 kohta (EUVL C 167, 2.7.2008, s. 1).

**Tiivistelmä komission päätöksestä,
annettu 21. kesäkuuta 2017,
Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan
mukaisesta menettelystä
(Asia AT.40013 – Valaistusjärjestelmät)
(tiedoksiannettu numerolla C(2017) 4100)
(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)
(2017/C 333/04)**

Komissio antoi 21. kesäkuuta 2017 päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä. Komissio julkaisee osapuolten nimet ja päätöksen olennaisen sisällön sekä mahdollisesti määrättävät seuraamukset neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003⁽¹⁾ 30 artiklan säännösten mukaisesti. Se ottaa huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta.

1. JOHDANTO

- (1) Päätös koskee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan yhtenä kokonaisuutena pidettävää jatkettua rikkomista.
- (2) Päätös on osoitettu seuraaville yrityksille: Valeo SA, Valeo Service SAS ja Valeo Vision SAS (yhdessä 'Valeo'); Magneti Marelli SpA ja Automotive Lighting Reutlingen GmbH (yhdessä 'Automotive Lighting') ja Hella KGaA Hueck & Co. (jäljempänä 'Hella') (kaikki yhdessä myös 'osapuolet' tai kukin yksinään 'osapuoli').
- (3) Kilpailusääntöjen rikkomisen kohteena olevat tuotteet ovat moottoriajoneuvojen valaistusjärjestelmät. Yritykset, joille tämä päätös on osoitettu, ovat osallistuneet toistuvaan kilpailunvastaiseen yhteydenpitoon, joka koskee alkuperäisiä varaosia sarjatuotannon päättymisen jälkeen, mukaan lukien hintoihin ja eräisiin muihin kaupankäynnin ehtoihin liittyvä yhteydenpito.

2. ASIAN KUVAUS

2.1 Menettely

- (4) Asian käsittely aloitettiin, kun Valeo toimitti sakoista vapauttamista koskevan hakemuksen tammikuussa 2012. Komissio teki heinäkuussa 2012 asetuksen (EY) N:o 1/2003 20 artiklan 4 kohdan mukaisia yllätystarkastuksia ja lähetti sen jälkeen saman asetuksen 18 artiklan 2 kohtaan sekä sakoista vapauttamista ja sakkojen lieventämistä koskevan tiedonannon⁽²⁾ 12 kohtaan perustuvia tietopyyntöjä.
- (5) Automotive Lighting haki sen jälkeen sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä elokuussa 2012. Hella haki sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä syyskuussa 2012.
- (6) Menettely aloitettiin 18. toukokuuta 2016, ja sen tarkoituksena oli käynnistää sovintoon tähtäävät keskustelut osapuolten kanssa. Kaikki osapuolet jättivät komissiolle myöhemmin virallisen pyynnön aloittaa asetuksen (EY) N:o 773/2004⁽³⁾ 10 a artiklan 2 kohdan mukainen sovintomenettely.
- (7) Komissio antoi 10. toukokuuta 2017 osapuolille väitetiedoksiannon. Kaikki osapuolet vahvistivat, että sen sisältö vastasi niiden tekemiä sovintoehdotuksia ja että ne olivat edelleen sitoutuneet sovintomenettelyyn.
- (8) Kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevä neuvoa-antava komitea antoi 20. kesäkuuta 2017 asiasta myönteisen lausunnon.
- (9) Komissio antoi tämän päätöksen 21. kesäkuuta 2017.

⁽¹⁾ EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Komission tiedonanto sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa (EUVL C 298, 8.12.2006, s. 17).

⁽³⁾ Komission asetus (EY) N:o 773/2004, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2004, EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisten komission menettelyjen kulusta (EUVL L 123, 27.4.2004, s. 18).

2.2 Kesto

- (10) Seuraavat yritykset ovat rikkoneet SEUT-sopimuksen 101 artiklaa ja ETA-sopimuksen 53 artiklaa osallistumalla jäljempänä mainittujen jaksojen aikana kilpailunvastaiseen toimintaan, joka liittyi moottoriajoneuvojen valaistusjärjestelmien tarjontaan.

Yritys	Kesto
Valeo	7. heinäkuuta 2004–25. lokakuuta 2007
Automotive Lighting	7. heinäkuuta 2004–25. lokakuuta 2007
Hella	1. tammikuuta 2006–25. lokakuuta 2007

2.3 Yhteenveto rikkomisesta

- (11) Päätös kattaa moottoriajoneuvojen valaistusjärjestelmien tarjonnan Euroopan talousalueella 7. heinäkuuta 2004 ja 25. lokakuuta 2007 välisenä aikana. Rikkomisen alkamispäivä tosin vaihtelee osapuolten kesken. Kilpailusääntöjen rikkomisen kokonaiskesto on 3 vuotta ja 3 kuukautta.
- (12) Kartellin kohteena olivat valaistusjärjestelmät, joihin kuuluvat ajovalot, huomiovalot, takavalot sekä ylös asennetut jarruvalot, sumuvalot ja muut lisävalot. Tavarantoimittajat myyvät valaistusjärjestelmiä uusiin ajoneuvoihin tai jälkimarkkinoilla varaosina. Kartelli kattoi valaistusjärjestelmien tarjonnan Euroopan talousalueella alkuperäisten varaosien jälkimarkkinoilla sarjatuotannon päättymisen jälkeen.
- (13) Kartelli muodostui hintoja ja eräitä muita kaupankäynnin ehtoja koskevasta toistuvasta kilpailunvastaisesta yhteydenpidosta. Salaisissa neuvotteluissa käsiteltiin tarjous- ja neuvottelustrategioita, sitä, miten neuvottelut hinnankorotuksista asiakkaiden kanssa etenivät, osapuolten asemaa suhteessa yksittäisiin asiakkaisiin alkuperäisten varaosien hinnoittelumallien osalta ja asiakkaille esitettyjä hintapyyntöjä. Lisäksi vaihdettiin tietoja alkuperäisten varaosien tuotannon tulevaisuudennäkymistä ja kehityssuuntauksista.
- (14) Osapuolet myös sopivat pyrkivänsä nostamaan hintoja sarjatuotannon jälkeen ja vahvistivat yhdessä määräpäivän, johon mennessä sopimukseen perustuva varaosien saatavuus sarjatuotannon jälkeen oli tarkoitus lopettaa.
- (15) Kartelli toimi pääasiallisesti kahdenvälisten tapaamisten perusteella. Lisäksi järjestettiin ainakin yksi monenvälinen tapaaminen. Kilpailunvastaiset keskustelut käytiin Euroopan talousalueella, pääasiassa Ranskassa tai Saksassa. Vuosien 2004 ja 2006 välisenä aikana osapuolet laajensivat kilpailunvastaisen yhteydenpitonsa kattamaan vähitellen myynnin kaikille alkuperäisille laitevalmistajille, jotka olivat sopimuspuolten asiakkaita Euroopan talousalueella vuonna 2007.

2.4 Yritykset, joille päätös on osoitettu

- (16) Komissio katsoo päätöksessään, että seuraavat oikeushenkilöt ovat vastuussa rikkomisesta:

- a) Valeo SA, Valeo Service SAS ja Valeo Vision SAS yhteisvastuullisesti;
- b) Magneti Marelli SpA ja Automotive Lighting Reutlingen GmbH yhteisvastuullisesti; sekä
- c) Hella KGaA Hueck & Co.

2.5 Korjaustoimenpiteet

- (17) Päätöksessä sovelletaan sakkoja koskevia suuntaviivoja vuodelta 2006 ⁽¹⁾.

2.5.1 Sakon perusmäärä

- (18) Jotta voidaan ottaa paremmin huomioon kartellin tosiasiallinen vaikutus, sakkojen perusmäärää laskettaessa on otettu pohjaksi arvio vuotuisen myynnin arvosta (joka perustuu rikkomiseen osallistuneiden yritysten harjoittaman valaistusjärjestelmien alkuperäisten varaosien myynnin todelliseen arvoon sarjatuotannon päättymisen jälkeen Euroopan talousalueella kunkin yrityksen rikkomisen keston aikana).

⁽¹⁾ EUVL C 210, 1.9.2006, s. 2.

- (19) Kun otetaan huomioon rikkomisen luonne ja maantieteellinen laajuus (Euroopan talousalue), sakkojen vaihtelevan määrän prosenttiosuudeksi ja lisämääräksi ("osallistumismaksu") vahvistetaan 16 prosenttia rikkomiseen liittyvän myynnin arvosta.
- (20) Sakon vaihteleva määrä kerrotaan niiden vuosien tai vuoden murto-osien määrällä, joina osapuolet ovat osallistuneet rikkomiseen, jotta osallistumisen kesto voidaan ottaa huomioon yrityskohtaisesti. Komissio ottaa huomioon osapuolten rikkomiseen osallistumisen todellisen keston täysinä vuosina, kuukausina ja päivinä.
- (21) Koska toiminta koski alussa vain muutamia alkuperäisiä laitevalmistajia, mutta laajeni vähitellen kattamaan kaikki osapuolten asiakkaina Euroopan talousalueella vuonna 2007 olleet alkuperäiset laitevalmistajat, asiakkaat jaettiin kolmeen ryhmään, joiden myynnin arvot on laskettu erikseen soveltaen kestoja kuvaavia erillisiä kertoimia.

2.5.2 Perusmäärään tehtävät mukautukset

- (22) Päätöksessä ei sovelleta raskauttavia eikä lieventäviä seikkoja. Päätöksessä ei myöskään sovelleta korotuskerrointa yhteenkään osapuoleen ehkäisevän vaikutuksen aikaansaamiseksi.

2.5.3 Liikevaihtoon sovellettava 10 prosentin yläraja

- (23) Yksikään sakko ei ylitä 10:tä prosenttia yrityksen kokonaisliikevaihdosta päätöksen antamista edeltäneen liiketoimintavuoden aikana.

2.5.4 Sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon soveltaminen: sakkojen lieventäminen

- (24) Valeo toimitti ensimmäisenä sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon 8 kohdan a alakohdan ehdot täyttäviä tietoja ja todisteita, joten se vapautetaan sakoista.
- (25) Automotive Lighting oli ensimmäinen yritys, joka täytti sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä vuonna 2006 annetun tiedonannon 24 ja 25 kohdan vaatimukset, ja sen sakkoja alennetaan 35 prosenttia.
- (26) Hella oli toinen yritys, joka täytti tiedonannon 24 ja 25 kohdan vaatimukset, ja sen sakkoja alennetaan 20 prosenttia.

2.5.5 Sovintomenettelyä koskevan tiedonannon soveltaminen:

- (27) Sovintomenettelyä koskevan tiedonannon soveltamisen johdosta Automotive Lightingin ja Hellan sakkoja lievennetään vielä 10 prosenttia.

3. PÄÄTELMÄT

- (28) Asetuksen (EY) N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan nojalla määrättiin seuraavat sakot:

- a) Valeo: 0 euroa
  - b) Automotive Lighting: 16 347 000 euroa
  - c) Hella: 10 397 000 euroa
-

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

Erityiskertomus nro 13/2017

”Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmä: toteutuuko poliittinen päätös koskaan käytännössä?”

(2017/C 333/05)

Euroopan tilintarkastustuomioistuin tiedottaa, että erityiskertomus nro 13/2017 ”Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmä: toteutuuko poliittinen päätös koskaan käytännössä?” on juuri julkaistu.

Kertomus on luettavissa ja ladattavissa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen internetsivustolla (<http://eca.europa.eu>).

EUROOPAN TALOUSALUEESEEN LIITTYVÄT TIEDOTTEET

EFTAN VALVONTAVIRANOMAINEN

Valtiontuki – päätös olla vastustamatta tukea

(2017/C 333/06)

EFTAn valvontaviranomainen ei vastusta seuraavaa valtiontukitoimenpidettä:

Päätöksen hyväksymispäivä:	13. heinäkuuta 2017
Tuen numero:	80780
Päätöksen numero:	143/17/KOL
EFTA-valtio:	Norja
Alue:	Kolme läänä: Nordland, Tromssa ja Finnmark
Nimike (ja/tai tuensaajan nimi):	Matkanjärjestäjät
Oikeusperusta:	Nordlandin, Tromssan ja Finnmarkin tekemät talousarviopäätökset
Toimenpidetyyppi:	Toimintatuki
Tarkoitus:	Tavoitteena on ehkäistä väestökatoa luomalla työpaikkoja matkailualalle tukemalla Pohjois-Norjan kolmen läänin lentokentille tilauslentoja (toisin sanoen muuta kuin reittiliikennettä) järjestäviä matkanjärjestäjiä.
Tuen muoto:	Toimintatuki
Talousarvio:	10 miljoonaa Norjan kruunua
Tuki-intensiteetti:	25 %
Kesto:	Pidennys 1.11.2017–31.12.2020 väliselle ajanjaksolle.
Toimialat:	Tilauslentoja järjestävät matkanjärjestäjät
Tuen myöntävän viranomaisen nimi ja osoite:	Kolme läänä: Nordland, Tromssa ja Finnmark
Muut tiedot:	

Päätöksen koko teksti, josta on poistettu luottamukselliset tiedot, on saatavissa todistusvoimaisella kielellä EFTAn valvontaviranomaisen verkkosivuilta:

<http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/>

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI